

**Відокремлений структурний підрозділ
«Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи інвестування

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
здобувачів освіти
ступеня

фаховий молодший бакалавр

фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр

галузі знань

07 Управління та адміністрування

шифр і назва галузі знань

спеціальності

**072 Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок**

код і найменування спеціальності

освітньо-професійна
програма

назва освітньо-професійної програми

статус дисципліни

обов'язкова

обов'язкова/вибіркова

Харків, 2023 рік

Розробник: Постолюна Наталія Олександрівна, викладач циклової комісії економіки, управління та адміністрування, спеціаліст I категорії

Гарант освітньо-професійної програми: Нагорна Ірина Володимирівна, викладач циклової комісії економіки, управління та адміністрування, спеціаліст вищої категорії, кандидат економічних наук

Програму обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії економіки, управління та адміністрування, протокол від 01.09.2023 р. № 1 (зі змінами та доповненнями, внесеними протоколом від 12.10.2023 р. № 3).

Голова циклової комісії

Марина МЕЛЬНИЧУК

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії, протокол від 01.09.2023 р. № 1 (зі змінами та доповненнями, внесеними протоколом від 26.10.2023 р. № 3).

Голова методичної комісії

Олена ЗОЛОТУХІНА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма навчальної дисципліни «Основи інвестування» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси і кредит» підготовки фахових молодших бакалаврів спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок галузі знань 07 Управління та адміністрування.

Предметом навчальної дисципліни є економічні відносини, що виникають у сфері інвестування на різних рівнях господарювання.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення навчальної дисципліни «Основи інвестування» ґрунтується на знаннях дисципліни «Сучасна економіка та бізнес-середовище організації» та є основою вивчення навчальних дисциплін «Страховання», «Банківська справа», «Фінансові ринки та інститути».

Метою навчальної дисципліни є формування системи базових теоретичних знань щодо сутності механізму функціонування інвестиційного процесу.

Завдання навчальної дисципліни:

- визначення економічного змісту інвестування, його основних форм та об'єктів, методологічного інструментарію, правового поля інвестиційної діяльності України;

- проведення класифікації інвестицій та визначення їх особливостей;

- аналіз специфіки діяльності суб'єктів та інститутів інвестиційного ринку;

- визначення принципів формування інвестиційної стратегії і тактики інвестора;

- розкриття принципів і методів інвестування в цінні папери та реальні активи;

- розгляд методології розробки бізнес-планів та основних інвестиційних джерел;

- формування умінь і навичок у визначенні об'єктів інвестування, оптимальної структури джерел фінансування інвестиційних проектів, вартості та дохідності фінансових інструментів для інвесторів, інвестиційних ризиків та заходів щодо їх мінімізації.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує досягнення таких **результатів навчання:**

РН 6. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

РН 8. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.

РН 9. Вміти розв'язувати складні задачі у спеціалізованих сферах професійної діяльності.

PH 13. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації до фахівців і користувачів послуг у сфері фінансів, банківської справи та страхування для досягнення спільної мети.

Навчальна дисципліна спрямована на формування у здобувачів освіти таких **компетентностей**:

ІК. Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів фінансової науки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях

ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

СК 1. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 7. Здатність самостійно виконувати складні завдання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 9. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК 10. Здатність здійснювати ефективні комунікації між фахівцями і користувачами послуг у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Методологічні основи інвестування

Інвестиційний процес в державі з ринковою економікою. Стадії інвестиційного процесу. Ринок інвестицій та інвестиційних товарів. Інвестиційний клімат. Фактори, які визначають сприятливість інвестиційного клімату: інвестиційна активність населення, правове поле і політична воля адміністрації, рівень розвитку продуктивних сил і інфраструктура ринку інвестицій. Фактори залучення іноземного капіталу.

Тема 2. Учасники інвестиційного процесу

Держава як суб'єкт інвестування. Інвестори і учасники інвестиційної діяльності. Індивідуальні інвестори, фірми і компанії. Орендні, акціонерні та корпоративні учасники фінансово-кредитних установ. Галузеві і територіальні групування, асоціації, концерни, промислово-фінансові групи, холдинги.

Тема 3. Види інвестицій

Сутність та призначення фінансових інвестицій. Основні напрями фінансових інвестицій підприємства. Види цінних паперів, їх характеристика та призначення. Основні операції з цінними паперами. Функціонування ринку фінансових ресурсів та цінних паперів. Характеристика та основні види акцій. Теоретична сутність облігацій. Векселі та їх характеристика.

Сутність реальних інвестицій. Класифікація реальних інвестицій. Структура реальних інвестицій. Виробничий капітал та реальні інвестиційні проекти.

Наукомістка продукція як об'єкт інноваційних інвестицій. Специфіка освоєння інвестицій у сфері науки і технологій.

Тема 4. Інвестиційні проекти та їх фінансова забезпеченість

Поняття інвестиційного проекту та його форми. Етапи життєвого циклу проекту. Основні напрями техніко-економічного обґрунтування інвестиційного проекту. Бізнес-план інвестиційного проекту. Структура бізнес-плану інвестиційного проекту. Основні категорії аналізу інвестиційних проектів: об'єм витрат – інвестицій, потенційні вигоди у вигляді грошових надходжень від господарської діяльності, економічний термін життя інвестицій, ліквідаційна вартість.

Тема 5. Формування та управління ресурсами підприємства

Поняття капіталу підприємства. Джерела формування власних коштів. Політика формування власних коштів. Політика формування власних фінансових ресурсів. Оцінка вартості окремих елементів власного капіталу. Базові елементи оцінки та управління вартістю власного капіталу. Фінансові механізми управління формуванням операційного прибутку. Дивідендна політика. Емісійна політика.

Тема 6 Інвестиційна привабливість об'єкта інвестування

Характеристика фінансового забезпечення інвестиційного проекту. Інвестиційні ресурси та їх класифікація. Планування та контроль капіталовкладень. Етапи планування капітальних вкладень на підприємстві. Джерела і засоби залучення капіталу. Методи оптимізації структури джерел інвестування ресурсів.

Тема 7. Менеджмент інвестицій

Значення макроекономічного регулювання інвестиційного процесу. Класична та кейнсіанська теорії щодо участі держави в регулюванні економічних (в тому числі інвестиційних) процесів. Цілі державного регулювання інвестиційної діяльності. Ознаки індикативного планування. Регулювання економічних процесів на мікрорівні за допомогою бізнес – планування. Напрями вдосконалення державного регулювання інвестиційної діяльності.

Навчально-методичне забезпечення освітнього компоненту доступне на Порталі навчальних ресурсів Харківського торговельно-економічного фахового коледжу ДТЕУ.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теми дисципліни	Обсяг у годинах											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Лк	Сз	Пз	Лз	СРС		Лк	Сз	Пз	Лз	СРС
Тема 1. Методологічні основи інвестування	16	4	2	6	–	4	–	–	–	–	–	
Тема 2. Учасники інвестиційного процесу	17	4	2	6	–	5	–	–	–	–	–	
Тема 3. Види інвестицій	18	4	2	6	–	6	–	–	–	–	–	
Тема 4. Інвестиційні проекти та їх фінансова забезпеченість	22	6	4	6	–	6	–	–	–	–	–	
Тема 5. Формування та управління ресурсами підприємства	22	6	4	6	–	6	–	–	–	–	–	
Тема 6 Інвестиційна привабливість об'єкта інвестування	20	4	4	6	–	6	–	–	–	–	–	
Тема 7. Менеджмент інвестицій	20	4	4	6	–	6	–	–	–	–	–	
Усього годин / кредитів ECTS	135/4,5	32	22	42	–	39	–	–	–	–	–	

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Методологічні основи інвестування

Питання 1. Шляхи активізації інвестування. Державна кредитно-інвестиційна політика. Фактори залучення іноземного капіталу.

Питання 2. Напрямки утворення сприятливих умов інвестування в Україні.

Питання 3. Розвиток ринку інвестиційних цінних паперів в умовах війни.

Питання 4. Шляхи вдосконалення фінансово-кредитної системи.

Питання 5. Методи прискорення процесу приватизації.

Тема 2. Учасники інвестиційного процесу

Питання 1. Особливі учасники інвестування.

Питання 2. Роль посередників в процесі інвестування.

Питання 3. Механізм діяльності інститутів спільного інвестування.

Тема 3. Види інвестицій

Питання 1. Функціонування ринку фінансових ресурсів та цінних паперів України.

Питання 2. Виробничий капітал та реальні інвестиційні проекти.

Питання 3. Специфіка освоєння інвестицій у сфері науки і технологій.

Питання 4. Вплив глобалізації на інвестування інноваційної діяльності

Тема 4. Інвестиційні проекти та їх фінансова забезпеченість

Питання 1. Обґрунтування доцільності інвестування.

Питання 2. Критерії кредитора до одержувача позики і його характеристика.

Питання 3. Вимоги до міжнародного інвестиційного проекту.

Питання 4. Школи стартапів в Україні та світі.

Тема 5. Формування та управління ресурсами підприємства

Питання 1. Підвищення конкурентоспроможності підприємства за рахунок залучення інвестицій.

Питання 2. Інвестиційні аспекти корпоративної діяльності (злиття, об'єднання, методи захисту від поглинання, створення альянсів та корпорацій).

Питання 3. Структура капіталу підприємства: оцінка та оптимізація.

Тема 6 Інвестиційна привабливість об'єкта інвестування

Питання 1. Джерела і засоби залучення капіталу.

Питання 2. Методи оптимізації структури джерел інвестування ресурсів.

Питання 3. Найбільші в світі мегапроекти минулого і сучасності.

Питання 4. Регіональні аспекти залучення інвестицій.

Тема 7. Менеджмент інвестицій

Питання 1. Оцінка інфляції, ризиків та ліквідності в процесі прийняття інвестиційних рішень.

Питання 2. Напрями вдосконалення державного регулювання інвестиційної діяльності.

Питання 3. Бізнес-план інвестиційного проекту.

Організація самостійної роботи здобувачів освіти регламентується Положенням про самостійну роботу здобувачів освіти у ВСП «Харківській торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету».

6. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Для визначення рівня засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу використовуються такі форми оцінювання та схема розподілу балів:

№	Рейтингові оцінки	Максимальні бали
1	Поточний контроль	60
1.1	<i>Тема 1. Методологічні основи інвестування</i>	
	Опрацювання лекційного матеріалу	1
	Виконання семінарських/практичних завдань	2
	Тестування	2
1.2	<i>Тема 2. Учасники інвестиційного процесу</i>	
	Опрацювання лекційного матеріалу	1
	Виконання семінарських/практичних завдань	2
	Тестування	3

№	Рейтингові оцінки	Максимальні бали
1.3	<i>Тема 3. Види інвестицій</i>	
	Опрацювання лекційного матеріалу	2
	Виконання семінарських/практичних завдань	2
	Тестування	2
1.4	<i>Тема 4. Інвестиційні проекти та їх фінансова забезпеченість</i>	
	Опрацювання лекційного матеріалу	1
	Виконання семінарських/практичних завдань	2
	Тестування	2
1.5	<i>Тема 5. Формування та управління ресурсами підприємства</i>	
	Опрацювання лекційного матеріалу	2
	Виконання семінарських/практичних завдань	3
	Тестування	2
1.6	<i>Тема 6. Інвестиційна привабливість об'єкта інвестування</i>	
	Опрацювання лекційного матеріалу	1
	Виконання семінарських/практичних завдань	2
	Тестування	2
1.7	<i>Тема 7. Менеджмент інвестицій</i>	
	Опрацювання лекційного матеріалу	2
	Виконання семінарських/практичних завдань	2
	Тестування	2
1.7	Здобутки у неформальній освіті	10
1.8	Робота з викладачем	10
2	Підсумковий семестровий контроль	40
3	Оцінка з дисципліни	100

Форма підсумкового семестрового контролю – екзамен.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою. Умовою допуску до екзамену є виконання програми навчальної дисципліни і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 36 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету».

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Тема 1. Методологічні основи інвестування

Основні джерела інформації

1. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 20.10.2019 р. № 1560-XII. Дата оновлення: 10.10.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>.
2. Основи інвестування : конспект лекцій / Крилова І. Г., Христенко О. А. Миколаїв : Миколаївський національний аграрний університет, 2023. 73 с.
3. Алексеєнко І. І., Слуцька О. В. Інвестування. Електронний ресурс : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ імені С. Кузнеця, 2018. 206 с. URL: <http://surl.li/praub>.

Тема 2. Учасники інвестиційного процесу

Основні джерела інформації

1. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 20.10.2019 р. № 1560-XII. Дата оновлення: 10.10.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>.
2. Основи інвестування : конспект лекцій / Крилова І. Г., Христенко О. А. Миколаїв : Миколаївський національний аграрний університет, 2023. 73 с.
3. Алексеєнко І. І., Слуцька О. В. Інвестування. Електронний ресурс : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ імені С. Кузнеця, 2018. 206 с. URL: <http://surl.li/praub>.

Додаткові джерела інформації

4. Данилишин Б. Щодо стану інвестиційних процесів в економіці України та шляхів їх активізації. *LB.ua. Дорослий погляд на світ*. 19.01.2022. URL: <http://surl.li/ghdvd>.

Тема 3. Види інвестицій

Основні джерела інформації

1. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 20.10.2019 р. № 1560-XII. Дата оновлення: 10.10.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>.
2. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 № 40-IV. Дата оновлення: 31.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.
3. Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV. Дата оновлення: 13.07.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>.
4. Основи інвестування : конспект лекцій / Крилова І. Г., Христенко О. А. Миколаїв : Миколаївський національний аграрний університет, 2023. 73 с.
5. Алексеєнко І. І., Слуцька О. В. Інвестування. Електронний ресурс : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ імені С. Кузнеця, 2018. 206 с. URL: <http://surl.li/praub>.

Додаткові джерела інформації

6. Що таке інвестиції і їх види. *HUG`S*. 07.10.2023. URL: <http://surl.li/prcat>.

Тема 4. Інвестиційні проекти та їх фінансова забезпеченість

Основні джерела інформації

1. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 № 40-IV. Дата оновлення: 31.03.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.
2. Про державну підтримку інвестиційних проектів : Закон України від 17.12.2020 № 1116-IX. Дата оновлення: 17.09.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1116-20#Text>.

3. Основи інвестування : конспект лекцій / Крилова І. Г., Христенко О. А. Миколаїв : Миколаївський національний аграрний університет, 2023. 73 с.

4. Алексеєнко І. І., Слуцька О. В. Інвестування. Електронний ресурс : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ імені С. Кузнеця, 2018. 206 с. URL: <http://surl.li/praub>.

Додаткові джерела інформації

5. Шість головних напрямків для інвестування в Україні. *Економічна правда*. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/01/14/681397/>.

Тема 5. Формування та управління ресурсами підприємства

Основні джерела інформації

1. Господарський кодекс : Закон України від 16.01.2003 № 436-IV. Дата оновлення: 27.07.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.

2. Основи інвестування : конспект лекцій / Крилова І. Г., Христенко О. А. Миколаїв : Миколаївський національний аграрний університет, 2023. 73 с.

3. Жигалкевич Ж. М., Кам'янська О. В. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник. Київ : КПІ імені Ігоря Сікорського, 2022. 214 с.

Додаткові джерела інформації

4. Мазур А. О., Кириченко С. О., Методологічні основи ефективного використання ресурсів підприємств. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2018. №6 (17). С. 253–258.

Тема 6. Інвестиційна привабливість об'єкта інвестування

Основні джерела інформації

1. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 20.10.2019 р. № 1560-XII. Дата оновлення: 10.10.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>.

2. Основи інвестування : конспект лекцій / Крилова І. Г., Христенко О. А. Миколаїв : Миколаївський національний аграрний університет, 2023. 73 с.

3. Алексеєнко І. І., Слуцька О. В. Інвестування. Електронний ресурс : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ імені С. Кузнеця, 2018. 206 с. URL: <http://surl.li/praub>.

Додаткові джерела інформації

4. Нікольчук Ю., Лопатовська О. Інвестиційна привабливість України: основні тенденції, проблеми та ключові вектори вирішення. *Innovation and Sustainability*. 2023. № 1. 164–175.

Тема 7. Менеджмент інвестицій

Основні джерела інформації

1. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 20.10.2019 р. № 1560-XII. Дата оновлення: 10.10.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>.

2. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навчальний посібник / Варналій З. С., Васильців Т. Г., Лупак Р. Л., Білик Р. Р. Чернівці : Технодрук, 2019. 264 с.

3. Основи інвестування : конспект лекцій / Крилова І. Г., Христенко О. А. Миколаїв : Миколаївський національний аграрний університет, 2023. 73 с.

4. Жигалкевич Ж. М., Кам'янська О. В. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник. Київ : КПІ імені Ігоря Сікорського, 2022. 214 с.

Додаткові джерела інформації

5. Сімкова Т.О., Байда О.К. Формування системи управління інвестиційною діяльністю підприємства. *Ефективна економіка*. 2020. №12. URL: <http://surl.li/prcqj>.